

Orthopedie

Ontsteking van een kunstgewricht

Prothese infectie

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2401 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

U heeft een kunstgewricht (prothese) gekregen. Een kunstgewricht kan ontsteken. We noemen dit een prothese infectie. Als dit gebeurt, dan moeten we u snel behandelen. In deze folder vertellen we u wat een prothese infectie is en hoe we u kunnen behandelen.

In het kort:

- Een prothese infectie is een ontsteking van een kunstgewricht. De oorzaak zijn bacteriën of schimmels.
- Er zijn 2 soorten prothese infecties: acute en chronische.
- U wordt minstens 2 weken in het ziekenhuis opgenomen voor een behandeling.
- Behandeling:
 - antibiotica via het infuus, eventueel daarna via pillen.
 - als dit niet helpt: operatie om de wond schoon te spoelen, waarna weer antibiotica via infuus.
 - u krijgt fysiotherapie.
- Eenmaal thuis: bel ons bij koorts, hoger dan 38.5 °C en bij problemen met de wond.

Wat is een prothese infectie?

Een prothese infectie is een ontsteking van een kunstgewricht (prothese).

De ontsteking wordt veroorzaakt door bacteriën of schimmels.

Door een prothese infectie kunt u allerlei klachten krijgen. Uiteindelijk gaat de prothese los zitten. Ook kunt u erg ziek worden en hoge koorts krijgen. Daarom moeten wij u snel behandelen.

Er zijn twee soorten prothese infecties:

- acute (vroeg) prothese infecties;
- chronische (late) prothese infecties.

Wat is een acute prothese infectie?

Een acute prothese infectie ontstaat kort na de operatie. Deze is meestal binnen 3 weken na de operatie te zien:

- de wond is erg rood, dik en doet pijn;
- uit de operatiewond kan (opnieuw) wondvocht of pus lekken.

1 tot 2 van de 100 patiënten krijgt hier na de operatie last van.

Een acute prothese infectie kan ook op een ander moment ontstaan. Bijvoorbeeld als u op een andere plek in uw lichaam een infectie krijgt zoals een steenpuist of een ingegroeide teennagel die gaat ontsteken. Dan kan een bacterie via uw bloed bij de prothese komen, waardoor een prothese infectie ontstaat.

We noemen dit een acute hematogene (= via het bloed) prothese infectie.

U kunt dan last hebben van:

- pijn,
- het oude litteken kan rood of dik (= gezwollen) zijn,
- koorts boven de 38,5°C.

Wat is een chronische prothese infectie?

Een chronische prothese infectie wordt pas na maanden of jaren ontdekt. Het gewricht doet dan pijn als u het beweegt en als u loopt. Een chronische prothese infectie komt niet vaak voor.

Wat is de oorzaak van een prothese infectie?

Tijdens een operatie doen we er alles aan om te voorkomen dat er bacteriën in de wond komen. Daarom wordt op de operatiekamer steriel gewerkt. En voordat de operatie begint, krijgt u antibiotica via een infuus in uw arm. Toch kunnen we een infectie nooit helemaal voorkomen. Er kan bijvoorbeeld een infectie op een andere plek in het lichaam ontstaan (bijvoorbeeld longontsteking of steenpuist). Als de bacteriën dan via het bloed bij de prothese komen, kan de prothese gaan ontsteken.

Opname in het ziekenhuis

U bent opgenomen met een infectie van een prothese. U krijgt antibiotica via het infuus om ervoor te zorgen dat de infectie verdwijnt. Houdt u er rekening mee dat u waarschijnlijk minstens 2 weken in het ziekenhuis moet blijven.

Ook kan het zijn dat we u moeten opereren. Bij deze operatie maakt de orthopeed de wond open. Daarna worden de wond en de prothese gespoeld.

De behandelingen kunnen vervelend zijn voor u. U kunt bijvoorbeeld bijwerkingen krijgen van de antibiotica (bijvoorbeeld misselijkheid, minder eetlust, diarree). Of u kunt na de operatie last krijgen van pijn of wondlekkage.

Sommige patiënten krijgen het mentaal ook zwaarder. Dit kan bijvoorbeeld komen doordat men niet weet hoe het verder gaat met de infectie, de behandeling en hoe lang men in het ziekenhuis moet blijven.

Wat kunt u van ons verwachten?

U krijgt eerst antibiotica via het infuus. Hoe lang dit precies nodig is, hangt af van hoe goed de antibiotica helpt. Het kan zijn dat u met het infuus naar huis gaat. Meer informatie hierover staat verderop in deze folder.

Als het kan krijgt u daarna antibiotica via pillen. Dat kan alleen als de bacterie gevoelig is voor de antibiotica-pil. De behandeling met antibiotica duurt tussen de 6 weken en 3 maanden.

Als al snel blijkt dat de antibiotica niet goed helpt, kan het zijn dat we u nog een keer moeten opereren (spoelen). Na deze tweede operatie krijgt u opnieuw antibiotica via het infuus. Daarna doen we weer bloedonderzoek om te kijken of de infectie minder wordt. Tijdens de operatie worden kweken afgenomen om te kijken of er een bacterie in de wond zit en zo ja welke. Het duurt 12 – 14 dagen tot de uitslagen van de kweken er zijn. Als het nodig is, wordt de antibiotica aangepast.

Wij controleren regelmatig uw (bloeddruk, hartslag en temperatuur, en we meten het zuurstofgehalte in het bloed. Ook vragen we 3 keer per dag hoe het met de pijn is. Daarnaast wordt minimaal 2 keer per week (op maandag en donderdag) bloed bij u afgenomen. In uw bloed kunnen we zien of de infectie minder wordt.

De zaalarts komt elke dag bij u langs. Deze kijkt naar uw wond (-pleister) en vraagt hoe het met u gaat.

Daarnaast bespreken verschillende artsen iedere dinsdagochtend met elkaar (= Multi Disciplinair Overleg (MDO) hoe het met uw behandeling gaat. Na dit overleg hoort u of er eventueel veranderingen zijn in uw behandeling.

Misschien heeft u minder trek in eten. Dit kan komen door de antibiotica die u krijgt. Maar uw lichaam heeft juist meer energie nodig om te herstellen. Dan kan het zijn dat er een diëtist bij u langskomt. De diëtist bekijkt wat u nodig heeft om goed te kunnen herstellen. Om uw gewicht in de gaten te houden wordt u minimaal 1 keer per week gewogen.

Als u zich minder goed kunt bewegen na de operatie, krijgt u fysiotherapie. De fysiotherapeut doet oefeningen met u. Ook heeft de fysiotherapeut tips voor oefeningen die u zelf kunt doen.

Als u dit wilt, kan er tijdens de opname een geestelijk verzorger bij u langskomen. Dit kan u melden bij de verpleegkundigen. Eventueel kan er tijdens uw opname ook een psycholoog bij u langskomen. Eventueel kunnen er na uw opname vervolgspraken worden ingepland.

De opname kan zowel voor u als voor u familie moeilijk zijn. Daarom mag u van 11.00 uur tot 20.00 uur bezoek ontvangen.

Wat verwachten wij van u?

Het is belangrijk dat u overdag zoveel mogelijk uit bed bent. Door de infectie kunt u moe zijn of hier geen zin in hebben. Ook kunt u pijn hebben, waardoor bewegen lastig is. Dan kunnen we de pijnstilling aanpassen zodat u wel uit bed kunt komen.

Waarom vragen wij u om zoveel mogelijk uit bed te zijn:

- hoe meer u ligt, hoe minder energie u heeft om te bewegen.
- bedrust zorgt ervoor dat uw spieren minder goed gaan werken. Daardoor worden ze slapper en dunner.
- Door bedrust is er meer kans op problemen, zoals een verstopt bloedvat door stolsels (trombose), doorliggen, longproblemen en verstopping (obstipatie).
- Uiteindelijk heeft u door bedrust meer kans op problemen op de lange termijn, zoals achteruitgang in functies (zoals u zelf kunnen verzorgen).

Ook is het belangrijk dat u overdag 'gewone' kleding draagt en geen nachtkleding. Patiënten die overdag nachtkleding dragen, voelen zich meestal zieker en liggen daardoor meer in bed.

Als u zich goed kunt bewegen, kunt u tijdens het bezoeken even van de afdeling af gaan. Ga met uw familie of vrienden bijvoorbeeld even naar het restaurant. (Overleg van tevoren wel met verpleegkundige.) U maakt dan meteen een wandeling. Als wandelen nog niet lukt, kunt u een rolstoel van de afdeling gebruiken. Dit kan ook als u een infuus heeft.

Omdat u antibiotica krijgt, kunt u wat sneller schimmelinfecties krijgen. Bijvoorbeeld in uw mond en huidplooien (zoals in de liezen en buikplooï, of onder de borst bij vrouwen). Om schimmelinfecties te voorkomen is het belangrijk uw mond goed te verzorgen en alle huidplooien zo droog mogelijk te

houden en dagelijks te controleren. Vindt u dit lastig, overleg dan met de verpleegkundige.

Het kan zijn dat door de antibiotica uw urine een oranje kleur krijgt. Dit is niet erg, maar laat de urine dan wel zien aan de verpleegkundige. Plast u heel veel of heel weinig, zeg dit dan tegen de verpleegkundige.

Weer naar huis

Als we weten wanneer u naar huis mag, dan bespreekt de verpleegkundige met u en uw familie of u thuis extra zorg en/of hulpmiddelen nodig heeft.

Kunt u met het infuus met antibiotica naar huis? Dan krijgt u een speciaal infuus. Wij regelen dan onder andere dat er een verpleegkundige van de thuiszorg (= specialistische thuiszorg) bij u langskomt om de antibiotica aan te sluiten.

Als het nodig is kunnen wij een opname in een revalidatie instelling voor u regelen. Hier heeft u wel een indicatie (revalidatiedoelen) voor nodig. Heeft u vragen hierover? Stelt u ze dan aan de verpleegkundigen en/of de medewerkers van het Transferbureau.

Als u weer thuis bent (of in een revalidatie instelling) krijgt u controle-afspraken op de polikliniek Orthopedie en/of polikliniek Interne Geneeskunde.

Het kan zijn dat u van tevoren bloed moet laten prikken. Dit is om te controleren of de ontsteking minder wordt.

Wanneer moet u ons bellen?

Als u zich zieker voelt, moet u ons meteen bellen!

U heeft dan last van:

- koorts, hoger dan 38,5 °C;
- de wond is rood, dik, warm;
- de wond doet pijn;
- of de wond lekt (meer dan 1/3 van de pleister is nat).

U kunt van maandag t/m vrijdag tussen 8.30 - 12.00 uur en tussen 13.30 - 15.30 uur bellen met de polikliniek Orthopedie: telefoonnummer 071 582 8059.

Als de polikliniek Orthopedie gesloten is, kunt u met dringende vragen bellen met de Spoedeisende Hulp (SEH), telefoonnummer 071 582 8905.

Heeft u vragen over uw operatie, ziekenhuisopname en uw herstel die niet kunnen wachten tot een volgende werkdag? Ook dan kunt u bellen met de Spoedeisende Hulp.

Bij geen gehoor kunt u bellen met de receptie van Alrijne Ziekenhuis, telefoonnummer 071 582 8282.

Welk onderzoek wordt er gedaan naar prothese infecties?

In de regio Leiden en Den Haag worden de gegevens van alle patiënten met een geïnfecteerde gewrichtsprothese in een database gezet. Zo kunnen we zien wat het effect is van de behandelingen. Dit doen we omdat we nog niet precies weten wat de beste behandeling is voor deze infectie. Door het

vastleggen van alle gegevens, hopen wij een bijdrage te leveren aan het verder verbeteren van de zorg van patiënten met een prothese infectie. Alle patiëntgegevens worden anoniem opgeslagen. Wilt u niet dat wij uw gegevens gebruiken? Meld het ons. Dan zullen wij uw gegevens niet opslaan. Voor meer algemene informatie verwijzen wij u graag naar <http://www.protheseinfectie.nl/>